

Bemærkninger til lovforslaget

1. Almindelige bemærkninger

Regeringen ønsker med lovforslaget at fritage afbrænding af fiberfraktioner, der fremkommer efter afgangning og separering af husdyrgødning, for affalds- afgift. Regeringen ønsker dermed at støtte en forbedret teknologisk proces, hvor husdyrgødning afgasses i et biogasanlæg og separeres i en våd og en tør fraktion med henblik på mere optimal gødningsudnyttelse og CO₂-neutral energifremstilling.

2. Lovforslagets indhold

Med dette lovforslag foreslås det at fritage afbrænding af fiberfraktioner, der fremkommer efter afgangning og separering af husdyrgødning, for affalds- afgift.

Baggrunden for lovforslaget er, at der i områder med stor husdyrtæthed er både miljø-, energi- og samfundsmæssige gevinster forbundet med behandling af husdyrgødning efter en forbedret teknologisk proces. Processen indebærer, at husdyrgødningen afgasses og separeres med henblik på at opnå en mere optimal gødningsudnyttelse og CO₂-neutral energifremstilling.

Som et væsentligt led i den samlede proces indgår afbrænding af den fiberfraktion, som fremkommer ved separering af afgasset husdyrgødning. Den eksisterende affaldsafgift for afbrænding af husdyrgødning gør imidlertid, at det ikke er driftsøkonomisk rentabelt at etablere anlæg til afbrænding af fiberfraktionen. Affaldsafgiften fungerer altså som en økonomisk barriere for realisering af de miljø-, energi- og samfundsmæssige gevinster, som er forbundet med den samlede proces.

Regeringens affaldsstrategi 2005 – 2008 har som målsætning at forebygge ressourcetab og miljøbelastning fra affald, afkobling af væksten i affald fra den økonomiske vækst og sikring af mere miljø for pengene gennem øget kvalitet i affaldsbehandlingen og en effektiv affaldssektor.

Ifølge affaldsstrategien skal affaldsbehandlingen endvidere som hovedregel følge affaldshierarkiet, men kun når dette er både miljømæssigt velbegrundet

og samfundsøkonomisk effektivt. En arbejdsgruppe under Fødevareministeriet har påvist, at afbrænding af fiberfraktion efter afgangning og separering af husdyrgødning er samfundsøkonomisk lønsom.

Separering

Husdyrgødning genanvendes traditionelt ubehandlet gennem direkte udbringning på markerne. Hensigten er at udnytte gødningens indhold af kvælstof og fosfor i planteproduktionen. Hvis jorden tilføres flere næringsstoffer end planterne har brug for, vil disse blive ophobet i jordlaget eller udvasket til det omkringliggende vandmiljø og dermed give anledning til miljøproblemer. Overskydende fosfor bindes hovedsagelig i jordlaget indtil et mætningspunkt nås, mens overskydende kvælstof umiddelbart udgør et problem i relation til udvaskning. I følsomme områder, og visse områder med en stor husdyrtæthed, kan der være et særligt behov for at reducere fosfortildelingen for at undgå, at jordens mæthedspunkt for fosfor overskrides.

I de senere år har landbruget erfaret, at separering udgør en lovende teknologi til forebyggelse af miljørisikoen forbundet med den traditionelle genanvendelsesmetode. Dette gør sig især gældende, når den kombineres med afgangning af husdyrgødningen i et biogasanlæg. Separeringsteknikken går i korte træk ud på at separere husdyrgødning i henholdsvis en våd fraktion og en tør fraktion (fiberfraktion). Den våde fraktion vil efter separeringen indeholde 20 til 30 procent af den oprindelige husdyrgødnings fosforindhold og 70 til 80 procent af dens kvælstofindhold i uorganisk form. Omvendt vil fiberfraktionen indeholde 70 til 80 procent af det oprindelige fosforindhold og 20 til 30 procent af det oprindelige kvælstofindhold i overvejende organisk form.

Effektiv gødningsanvendelse

Vådfraktionens lave indhold af fosfor og høje indhold af uorganisk kvælstof betyder, at den kan udnyttes bedre som gødning på markerne end rå ubehandlet husdyrgødning.